

**SLOVENSKÁ KOMISIA BIOLOGICKEJ OLYMPIÁDY
IUVENTA – SLOVENSKÝ INŠTITÚT MLÁDEŽE**

BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA

Kategória C a D

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY

**doc. Mgr. Miroslava Slaninová, PhD., PaedDr. Mária Uhereková, PhD.,
Ing. Iveta Trévaiová**

S platnosťou od 1. 12. 2018

BRATISLAVA 2018

1. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

Súťaž sa člení na **teoreticko-praktickú časť** a **projektovú časť**. Súťažiaci sa môžu súťaže zúčastniť v **teoreticko-praktickej časti** alebo **projektovej časti**, prípadne podľa vlastného rozhodnutia v oboch častiach. V prípade účasti v oboch častiach BiO sú tieto časti hodnotené samostatne.

Súťažné kolá v jednotlivých kategóriách pozostávajú z riešenia praktických úloh, teoretických úloh alebo spracovania projektu:

KATEGÓRIA C	<i>Súťažné kolo</i>	<i>Súťažné úlohy</i>
	Školské kolo	2 praktické úlohy
		Projektová časť – projekt s posterom
	Okresné kolo	Teoreticko-praktická časť
		Projektová časť – projekt s posterom
	Krajské kolo	Teoreticko-praktická časť
Projektová časť – projekt s posterom		
Celoštátne kolo	Projektová časť – projekt s posterom	

KATEGÓRIA D	<i>Súťažné kolo</i>	<i>Súťažné úlohy</i>
	Školské kolo	2 praktické úlohy
		Projektová časť – projekt s posterom
	Okresné kolo	Teoreticko-praktická časť
Projektová časť – projekt s posterom		

2. SÚŤAŽNÉ KATEGÓRIE

Kategória C: žiaci 8. a 9. ročníka základnej školy a 3. a 4. ročníka gymnázia s osemročným štúdiom, **kategória D:** žiaci 6. a 7. ročníka základných škôl a 1. a 2. ročníka gymnázia s osemročným štúdiom. V prípade mimoriadneho záujmu sa môžu súťaže v kategórii D zúčastniť žiaci 5. ročníka základnej školy.

3. RÁMCOVÉ TERMÍNY SÚŤAŽNÝCH KÔL

Termíny priebehu kôl pre príslušné kategórie v príslušných ročníkoch schvaľuje Slovenská komisia BiO. Uvádzajú sa v **Termínovníku kôl** zverejnenom na internetovej stránke IUVENTY – Slovenského inštitútu mládeže www.olympiady.sk. Termíny uvedené v nasledujúcej tabuľke majú len **orientačný charakter**, záväzný je termínovník kôl pre príslušný školský rok.

Kategória/kolo	Školské	Okresné	Krajské	Celoštátne
C	január	február	marec	apríl
D	marec	apríl	–	–

4. ORGANIZÁCIA A PRIEBEH SÚŤAŽNÝCH KÔL

Vyhlasovateľom Biologickej olympiády je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

4.1 Školské kolo

- Školské kolo BiO ako odborný orgán vyhlasuje, riadi a organizačne zabezpečuje školská komisia BiO.
- Školské komisie BiO sa riadia Organizačným poriadkom BiO a Metodicko-organizačnými pokynmi BiO.
- Školská komisia BiO zabezpečuje propagáciu BiO v škole, získava žiakov do súťaže a poskytuje im potrebné informácie a súťažné materiály, umožňuje súťažiacim prácu v laboratórnych podmienkach, zabezpečuje dozor pri skupinovej práci v teréne. Zabezpečuje konzultácie podľa potreby s učiteľmi škôl vyšších stupňov alebo odborníkmi z praxe, utajenie súťažných materiálov, ako nevyhnutnej podmienky regulárnosti súťaže (so znením úloh oboznamuje súťažiacich bezprostredne pred ich riešením), hodnotí a schvaľuje výsledky školského kola.
- Školské kolo má v oboch kategóriách C, D **samostatnú teoreticko-praktickú časť** a **samostatnú projektovú časť**.
- Súťažiaci, ktorí sa v školskom kole zúčastní samostatnej **teoreticko-praktickej časti**, rieši v oboch kategóriách **dve praktické úlohy**.
- Súťažiaci, ktorí sa v školskom kole zúčastní **samostatnej projektovej časti**, spracováva v oboch kategóriách **projekt s posterom**.
- Praktické úlohy v školskom kole v **teoreticko-praktickej časti** zostavuje pre súťažiacich školská komisia BiO. Na tento účel môže, na základe vlastného rozhodnutia, vybrať úlohy použité v starších ročníkoch BiO, vzorové úlohy uverejnené na www.olympiady.sk, alebo vytvorené na základe obsahových a výkonových požiadaviek vzdelávacích štandardov biológie a získané z dostupnej literatúry.
- Praktické úlohy sa nemajú konať súčasne v jednom dni, aby mali súťažiaci dostatok času na ich riešenie, najneskôr však do termínu skončenia školského kola.
- Z každej praktickej úlohy sa spracuje **protokol**. Protokoly vzorových úloh má mať k dispozícii každý súťažiaci príslušnej kategórie.
- V **samostatnej projektovej časti** súťažiaci predloží pred konaním školského kola (najneskôr dva týždne) predsedovi komisie **správu**, pre základné oboznámenie členov komisie s projektom pred prehliadkou projektov.
- V projektovej časti sa odporúča komisii uskutočniť prehliadku posterov aj pre ostatných žiakov a učiteľov. Prehliadku je vhodné uskutočniť za prítomnosti vedenia školy, učiteľov, spolužiakov, rodičov, zástupcov obce, členov ochránárskych združení, pozvaných hostí a pod.
- Súťaž projektov sa uskutoční formou prezentácie posteru a komentára.
- Na základe výsledkov školského kola a podľa pokynov okresnej komisie BiO predseda školskej komisie BiO prihlási najúspešnejších súťažiacich v teoreticko-praktickej časti a v projektovej časti na postup do okresného kola. Zo školského kola do okresného kola postupujú 4 žiaci, 2 z projektovej časti a 2 z teoreticko-praktickej časti.
- Po skončení školského kola (5 dní po termíne konania školského kola) odošle školská komisia BiO e-mailom vyhodnotenie kola, výsledkovú listinu a prihlášku do okresného kola BiO okresnej komisii BiO.
- Správy k projektom sa posielajú predsedovi okresnej komisie BiO poštou v dostatočnom časovom predstihu, najneskôr 3 týždne pred termínom konania okresného kola.
- Nie je prípustné odovzdávať uvedené materiály v deň konania okresného kola BiO.
- Súťažné materiály žiakov sa v škole archivujú jeden rok. Komisie vyšších stupňov majú právo si ich vyžiadať na nahliadnutie.

4.2 Okresné a krajské kolo

- V okresnom a krajskom kole sa vo všetkých kategóriách organizuje **samostatná teoreticko-praktická časť** a **samostatná projektová časť**.
- Okresné/krajské kolo BiO organizačne zabezpečuje škola alebo školské zariadenie na základe písomného poverenia príslušného Okresného úradu v sídle kraja a v spolupráci s príslušnou okresnou/krajskou komisiou BiO. Po odbornej stránke zabezpečuje okresné/krajské kolo okresná/krajská komisia BiO v súlade s Organizačným poriadkom BiO a Metodicko-organizačnými pokynmi BiO.
- Okresnú/krajskú komisiu BiO tvoria: predseda, tajomník, vybraní učitelia základných, stredných a vysokých škôl, prípadne zástupcovia okresných/krajských organizácií a inštitúcií, ktorí sa podieľajú na vzdelávaní a výchove mládeže v biológii.
- Obsah teoretických a praktických úloh teoreticko-praktickej časti v okresnom/krajskom kole ako aj ich bodové hodnotenie, každoročne určuje Slovenská komisia BiO. Počet úloh v teoreticko-praktickej časti v okresnom a krajskom kole určuje SK BiO. V oboch kolách riešia súťažiaci jednu praktickú úlohu.
- Okresná/krajská komisia BiO zabezpečí vhodné podmienky pre riešenie teoreticko-praktickej časti, vrátane testových materiálov, laboratórnych pomôcok a biologického materiálu.
- Pre súťažiacich zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským je v okresnom kole oboch kategórií k dispozícii maďarská verzia úloh teoreticko-praktickej časti a pre hodnotiacu komisiu preklad riešenia úloh v maďarskom jazyku. V krajskom kole je k dispozícii len maďarská verzia úloh teoreticko-praktickej časti ako pomôcka pre žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským, ktorí svoje odpovede a riešenia zaznamenávajú do slovenskej verzie v slovenskom jazyku. V okresnom kole BiO môžu súťažiaci prezentovať projekt v maďarskom jazyku (v jazyku národnostnej menšiny), ak je zabezpečená účasť aspoň jedného člena v komisii, ktorý ovláda príslušný jazyk. Požiadavka na prezentáciu projektu v maďarskom jazyku (v jazyku národnostnej menšiny) zo strany školy musí byť včas oznámená predsedovi okresnej komisie, aby zabezpečil člena ovládajúceho príslušný jazyk. V krajskom kole súťažiaci prezentujú projekt v slovenskom jazyku.
- V projektovej časti okresná/krajská komisia BiO zabezpečí podmienky na prehliadku projektov za účasti všetkých súťažiacich, členov komisie, prípadne prizvaných hostí.
- Súťaž projektov sa uskutoční formou prezentácie **posteru** a **komentára** a **správy** k projektu, ktorú majú členovia hodnotiacej komisie k dispozícii pred samotným kolom súťaže.
- Okresná/krajská komisia BiO ustanovuje zo svojich členov hodnotiacu komisiu a podľa potreby prizýva odborníkov z praxe, schvaľuje výsledky okresného/krajského kola, rieši sťažnosti súťažiacich a ich pedagogických vedúcich v súvislosti s okresným/krajským kolom, zabezpečuje utajenie súťažných úloh v prípade teoreticko-praktickej časti ako nevyhnutnej podmienky regulárnosti súťaže.
- Hodnotiaca komisia zodpovedá za regulárnosť a správnosť hodnotenia úloh, zabezpečuje hodnotenie tromi členmi hodnotiacej komisie, stanoví poradie súťažiacich, oboznámi súťažiacich s výsledkami hodnotenia, pri teoreticko-praktickej časti so správnym riešením úloh. O prípadných rozporoch rozhoduje predseda komisie. Členovia potvrdzujú svojim podpisom výsledky okresného/krajského kola na výsledkovej listine okresného/krajského kola.
- V prípade rovnosti bodov rozhoduje v teoreticko-praktickej časti o poradí súťažiacich vedomostný test.

- Súťažiacich, ktorí dosiahli v teoreticko-praktickej časti, ako aj v projektovej časti úspešnosť nad 50 % bodového zisku možno hodnotiť ako úspešných riešiteľov.
- Predseda komisie vyhlasuje výsledky a oboznamuje súťažiacich s hodnotením.
- Diplomy podpisuje predseda okresnej/krajskej komisie BiO a zástupca príslušného okresného úradu v sídle kraja.
- Komisia navrhne najúspešnejších súťažiacich v kategórii C na postup do krajského/celoštátneho kola. Z okresného kola do krajského kola postupujú v kategórii C z každého okresu **prvých dvaja** úspešní súťažiaci z teoreticko-praktickej časti a **prvých dvaja** úspešní súťažiaci z projektovej časti.
- Predseda **okresnej** komisie zašle e-mailom vyhodnotenie kola a výsledkové listiny. Poštou pošle prihlášky do krajského kola BiO a správy k projektom predsedovi krajskej komisie BiO najneskôr 3 týždne pred termínom konania krajského kola BiO.
- Nie je prípustné, aby sa prihlášky do krajského kola BiO, správy k projektom alebo výsledkové listiny odovzdávali predsedovi krajskej komisie BiO v deň jeho konania.
- Predseda krajskej komisie BiO zašle tajomníkovi Slovenskej komisii BiO e-mailom vyhodnotenie kola a výsledkové listiny.
- Materiály súťažiacich uchováva príslušná komisia jeden rok. Vyššia komisia má podľa potreby právo vyžiadať si ich na nahliadnutie.

4.3 Celoštátne kolo

V celoštátnom kole súťažia súťažiaci **kategórie C len v projektovej časti. Do celoštátneho kola postupujú prvých dvaja úspešní súťažiaci z krajských kôl.** Prezentácia projektu pozostáva z **prezentácie posteru a komentára.** V celoštátnom kole prezentujú súťažiaci projekt v slovenskom jazyku.

5. POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI SÚŤAŽIACICH V TEORETICKO-PRAKTICKEJ ČASTI

Obsah v okresnom kole kategórie C a D vychádza z rozsahu učiva podľa obsahových a výkonových požiadaviek vzdelávacieho štandardu biológie pre nižšie stredné vzdelanie a gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom. V kategórii C budú úlohy zamerané na overenie poznatkov súťažiacich o stavbe tela a životných prejavoch organizmov (vírusy, baktérie, huby, rastliny, živočíchy, človek), ako aj vedomostí z oblasti geológie. V krajskom kole kategórie C budú súčasťou teoretickej časti aj problémové úlohy nad rámec vzdelávacieho štandardu z rôznych oblastí biológie, ktoré si vyžadujú logické, kritické myslenie žiakov, schopnosť analýzy, syntézy, indukcie, dedukcie a uplatňovanie teoretických vedomostí v aplikačných a tvorivých úlohách.

Súťažiaci si poznatky osvojujú samostatne formou konzultácií s učiteľom biológie. Poznatky si môžu rozšíriť vlastným štúdiom vhodnej literatúry podľa záujmu a možností.

Rozsah teoretických a praktických vedomostí a zručností sa týka oblastí:

- stavba tela organizmov (v kategórii C vrátane človeka),
- zástupcovia príslušných taxonomických skupín,
- spôsob života a životné prejavy organizmov (v kategórii C vrátane človeka),
- vzájomné vzťahy organizmov a ich vzťahy k životnému prostrediu,
- prispôbenie sa organizmov životnému prostrediu,
- poznatky environmentálneho charakteru, ochrany prírody a organizmov,
- poznatky z biológie človeka (len v kategórii C),

- poznatky z geológie o mineráloch, horninách, geologických procesoch, skamenelinách (len v kategórii C),
- poznatky a zručnosti na úrovni praktických cvičení a odporúčaných praktických aktivít príslušných ročníkov.

6. POŽIADAVKY NA ŠTRUKTÚRU A OBSAH V PROJEKTOVEJ ČASTI

Projekt je súčasťou **samostatnej projektovej časti** školského, okresného, krajského a celoštátneho kola pre kat. C a školského a okresného kola pre kat. D.

Projekt tvorí vo všetkých kolách a kategóriách **poster**, **písomná správa**, **komentár** a v krajskom a celoštátnom kole aj **abstrakt**. Projekt sa spracúva na tému podľa **vlastného výberu** súťažiaceho. V každej kategórii sa prihliada na vekové schopnosti súťažiacich. Súťažiaci pracuje samostatne pod vedením konzultanta, ktorým môže byť učiteľ biológie alebo iný odborník.

Predmetom **konzultácií** môže byť:

- výber a obsah témy,
- cieľ projektu,
- metodika pozorovania alebo výskumu v danej oblasti,
- spôsob zaznamenávania výsledkov (prehľadnosť, pravidelnosť, forma, spôsob),
- získavanie a využitie dokumentačného materiálu (nákresy, schémy, plány, tabuľky, grafy, fotografie a pod.),
- návrh na zlepšenie zisteného stavu,
- príprava posteru – obsah, forma a estetické spracovanie,
- spôsob a formálna stránka spracovania písomnej správy,
- príprava slovného komentára.

6.1. Poster

Poster prezentuje projekt v **grafickej forme** na preukázanie odborných graficko-estetických zručností a schopností na vymedzenej ploche.

Parametre posteru:

Poster má byť kompletný, v jednom kuse buď vytlačený alebo jednotlivé časti nalepené na vhodnom type materiálu, **spevnený na hornej a dolnej strane a vybavený šnúrkou alebo iným vhodným materiálom tak, aby ho bolo možné zavesiť na stenu prípadne na panel.**

Parametre posteru: šírka x výška – 100 cm x 130 cm

Horná časť posteru o rozmeroch 20-25 cm má slúžiť pre názov práce, meno autora, názov a adresu školy, kraj, školský rok a kategóriu (obr. 1).

Členenie posteru a obsah jednotlivých častí:

Úvod – teoretický základ, z ktorého vychádzajú stanovené ciele práce, prípadne hypotéza, ktorú chce autor projektu dokázať alebo poprieť. Stručné zdôvodnenie výberu témy práce.

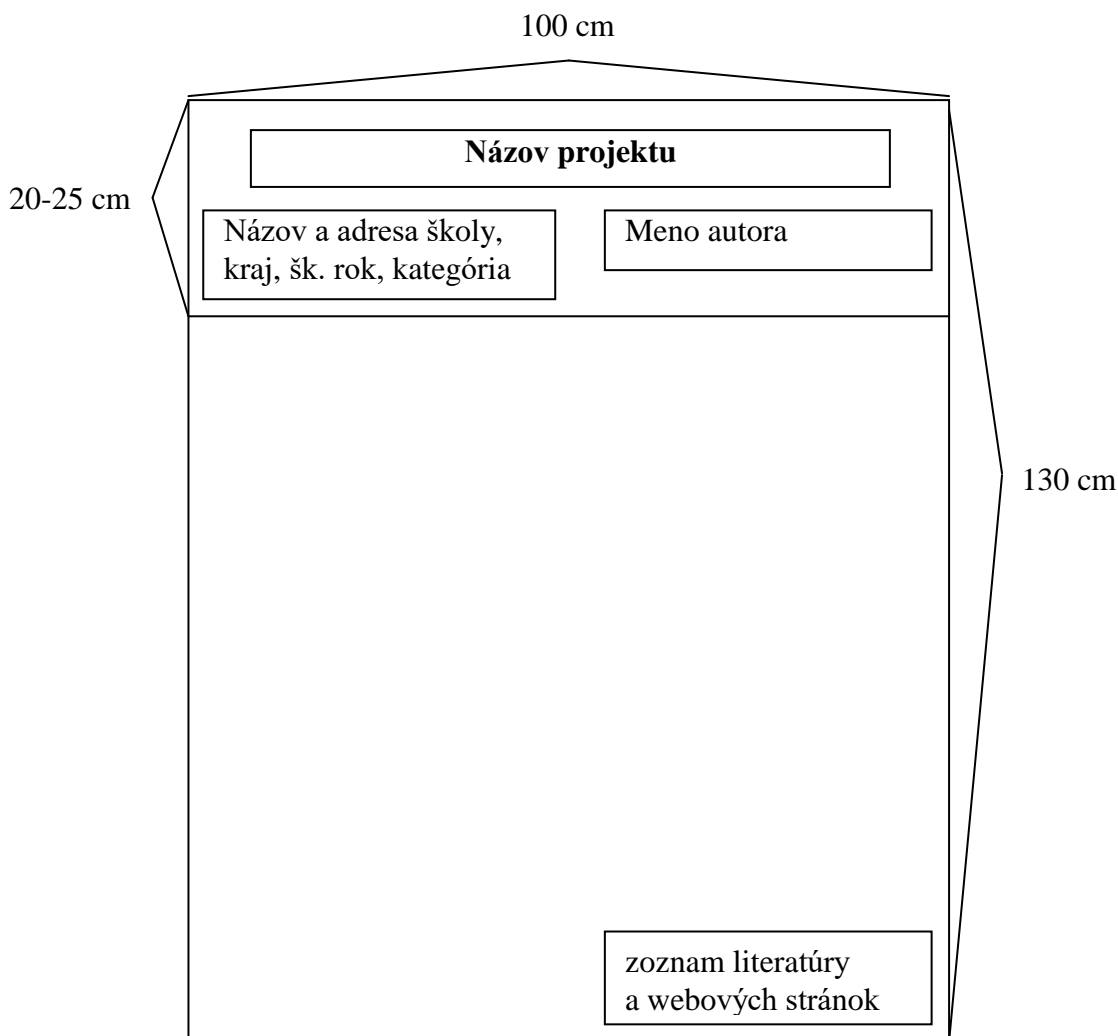
Ciele práce – konkrétne ciele, ktoré si autor kladie na základe teoretických vedomostí.

Metódy – konkrétne postupy, pomocou ktorých chce autor dosiahnuť stanovené ciele práce.

Výsledky – súbor obrázkov, grafov, tabuliek, schém, textov alebo iných dokumentačných materiálov, ktoré dokazujú plnenie jednotlivých cieľov práce použitím stanovených postupov a metód.

Záver – zhrnutie a zhodnotenie výsledkov práce, v závere môže byť spomenutý význam práce v konkrétnej oblasti.

Za uvedenými časťami projektu je potrebné zaradiť **zoznam najvýznamnejšej použitej literatúry a webových stránok**.

Obr. 1: Schéma posteru

6.2. Abstrakt

Abstrakt je povinný len pre kategóriu C v celoštátnom a krajskom kole. Súťažiaci ho posielajú vopred elektronicky, v prípade postupu do krajského kola predsedovi krajskej komisie BiO a v prípade postupu do celoštátneho kola tajomníkovi Slovenskej komisie BiO.

Čo má obsahovať abstrakt:

Abstrakt začína uvedením názvu projektu, mena a školy súťažiaceho. Abstrakt je krátka textová forma zhrnutia projektu, ktorá obsahuje teoretické uvedenie danej problematiky, stanovenie cieľov práce (prípadne aj postupov práce), stručné konštatovanie výsledkov, ich zhodnotenie a prínos. **Do abstraktu nekladajte žiadne tabuľky, grafy ani obrázky.**

Forma abstraktu:

- nesmie byť dlhší ako na jednu stranu A4
- má mať riadkovanie 1,5
- názov **Arial 11 Bold**, všetky písmená veľké
- text **Arial 10**

6.3. Správa

Správa prezentuje projekt v **písomnej forme** na preukázanie odborných písomných zručností v limitovanom rozsahu. Služi komisii ako východisko na oboznámenie sa s projektom pred prehliadkou posterov, preto je nevyhnutné doručiť ju príslušnej komisii pred začiatkom súťažného kola v dostatočnom časovom predstihu. Správa má rozsah **maximálne 5 strán vrátane tabuliek, obrázkov, grafov, schém, ktoré sú súčasťou výsledkov**. Predmetom jej hodnotenia nie je počet strán, ale stručný a podstatný obsah údajov o projekte. Prekročenie stanoveného limitu počtu strán alebo nedoručenie správy komisii má negatívny vplyv na bodové hodnotenie.

Členenie a obsah správy:

- **Identifikačné údaje** – názov projektu, meno a priezvisko autora, názov a adresa školy, trieda, kategória, ročník Biologickej olympiády
- **Úvod** – zdôvodnenie voľby témy
- **Ciel'/ciele projektu**
- **Metódy a postupy** – vymenovanie a stručný opis
- **Výsledky** – stručná sumarizácia zistení
- **Záver** – zhrnutie a možnosti praktického využitia výsledkov, alebo riešenia problematiky. Podľa potreby môže obsahovať aj jednoduché tabuľky, grafy, prehľady, schémy a pod.

6.4. Komentár

Komentár prezentuje projekt vo **verbálnej forme** na preukázanie odborných komunikatívnych zručností v limitovanom čase. V školskom a okresnom kole sa časový limit rozvrhne podľa počtu súťažiacich. Časový limit komentára na krajskom kole je 15 min. + 5 min. diskusia a na celoštátnom kole je 10 min. + 5 min. diskusia. Prekročenie časového limitu má negatívny vplyv na bodové hodnotenie.

V komentári sa stručne a vecne charakterizuje projekt z hľadiska **cieľa, úloh, metód a postupov, výsledkov a záverov vrátane využitia výsledkov**, v diskusii sa odpovie na otázky členov hodnotiacej komisie, podľa záujmu aj na otázky súťažiacich alebo iných osôb prítomných na prehliadke a prezentácii posterov.

Použitie techniky na ukážkové účely (počítač, dataprojektor, reproduktory) podľa záujmu súťažiacich je prípustné len v uvedenom časovom limite. Na tieto účely je možné použiť krátke video, animáciu, model alebo inú priestorovú ukážku, neprípustná je ukážka zhodná s obsahom posteru. V žiadnom prípade nemôže byť náplňou ukážky samotný text z posteru alebo správy, prípadne prezentácia s obsahom totožným s posterom.

7. HODNOTENIE

Praktické úlohy kategórie C, D v školskom kole hodnotí školská komisia BiO. Hodnotenie **teoreticko-praktickej časti** v okresnom a krajskom kole určuje autorské riešenie, ktoré je súčasťou súťažných materiálov.

Projekty vo všetkých kategóriách a kolách hodnotí komisia príslušného kola.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA TEORETICKO-PRAKTICKEJ ČASTI

Kategória C, D – školské kolo

Praktická úloha	Počet bodov
Správnosť zistení	10 bodov
Kvalita nákresov (dostatočná veľkosť, presnosť)	5 bodov
Správne označenie a pomenovanie častí nákresu	5 bodov
Záver (správnosť, celistvosť)	10 bodov
Spolu:	30 bodov
Spolu za 2 praktické úlohy:	60 bodov

Kategória C – okresné a krajské kolo

Kategória D – okresné kolo

Teoreticko-praktická časť	Počet bodov
Praktická časť	20 - 30
Teoretická časť	40 - 60
Spolu za teoreticko-praktickú časť:	60 - 90

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PROJEKTOVEJ ČASTI

Kategória C – školské, okresné, krajské kolo

Kategória D – školské a okresné kolo

Projektová časť		Počet bodov	Spolu
Správa	Proporcionalita písomného prejavu (ciele, metódy, výsledky, záver)	0 – 3	5
	Dodržanie rozsahu	0 – 2	
Poster	Forma, technická a estetická úroveň	0 – 5	5
Komentár	Proporcionalita slovného výkladu (ciele, metódy, výsledky, záver)	0 – 5	20
	Logická a vecná stránka slovného prejavu	0 – 5	
	Jazyková a odborná úroveň	0 – 5	
	Dodržanie časového limitu	0 – 5	
Projekt ako celok	Originalita a tvorivý prístup k spracovaniu projektu	0 – 6	30
	Úroveň stanovenia cieľa a zodpovedajúce riešenie	0 – 6	
	Dostatok vlastných zistení, kvalita výsledkov	0 – 6	
	Odbornosť spracovania projektu	0 – 6	
	Náročnosť a aktuálnosť témy	0 – 6	
Spolu za projekt:			60

Kategória C – celoštátne kolo

Projektová časť		Počet bodov	Spolu
<i>Správa</i>	Proporcionalita písomného prejavu (ciele, metódy, výsledky, záver)	0 – 3	5
	Dodržanie rozsahu	0 – 2	
<i>Poster</i>	Forma, technická a estetická úroveň	0 – 5	5
<i>Komentár</i>	Proporcionalita slovného výkladu (ciele, metódy, výsledky, záver)	0 – 3	10
	Logická a vecná stránka slovného prejavu	0 – 3	
	Jazyková a odborná úroveň	0 – 3	
	Dodržanie časového limitu	0 – 1	
<i>Projekt ako celok</i>	Originalita a tvorivý prístup k spracovaniu projektu	0 – 3	15
	Úroveň stanovenia cieľa a zodpovedajúce riešenie	0 – 3	
	Dostatok vlastných zistení, kvalita výsledkov	0 – 3	
	Odbornosť spracovania projektu	0 – 3	
	Náročnosť a aktuálnosť témy	0 – 3	
Spolu za projekt:			35

8. PRÁVA A POVINNOSTI SÚŤAŽIACICH

- Súťažiaci má právo byť včas a v primeranom rozsahu informovaný o organizovaní súťaže, podmienkach účasti v nej a právo zúčastniť sa súťaže pri ich splnení. Súťažiaci má právo na informácie o dosiahnutých výsledkoch, vrátane správnych riešení úloh.
- Súťažiaci má povinnosť riadiť sa Organizačným poriadkom BiO, Metodicko-organizačnými pokynmi BiO a pokynmi členov príslušnej komisie BiO. Musí sa dostaviť v stanovený deň a hodinu na konanie príslušného kola a zotrvať do jeho ukončenia. Predčasný odchod zo súťaže je možný len so súhlasom organizátora príslušného kola. O súhlas musí požiadať rodič alebo zákonný zástupca, príp. sprevádzajúci učiteľ.
- Súťažiaci musí súťažiť čestne, v zmysle zásad olympijského hnutia a rešpektovať rozhodnutia hodnotiacej komisie.

9. UPOZORNENIA

- Živočíšne objekty v rámci riešenia projektu je potrebné pozorovať v prirodzených ekosystémoch a ďalšie výsledky získavať štúdiom alebo šetrným zberom stopových prejavov organizmov.
- Pri experimentoch, v ktorých sa vyžaduje živočíšny biologický materiál sa použijú len uhynuté jedince (napr. motýľ, mucha).
- Pri riešení projektov tematicky zameraných na pestovanie cudzokrajných a chránených rastlín, chov cudzokrajných a chránených živočíchov je potrebné oboznámiť sa s príslušnými právnymi predpismi a zabezpečiť ich dodržanie (Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, Vyhláška MŽP SR č. 110/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení

niektorých zákonov, Zákon č. 15/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Nariadenie vlády SR 23/2009 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na pokusné účely alebo iné vedecké účely).

- V prípade, že v rámci realizácie projektu súťažiaci držal alebo manipuloval s chránenými živočíšnymi alebo rastlinnými druhmi, predloží súťažiaci pri registrácii na príslušnom súťažnom kole kópiu povolenia (výnimky), ktoré ho na túto držbu alebo manipuláciu menovite oprávňuje. Ak sa súťažiaci nepreukáže potrebným povolením (výnimkou), má právo hodnotiaca komisia (porota) príslušného súťažného kola projekt zo súťaže vyradiť.

10. MEDZINÁRODNÉ SÚŤAŽE

Z projektovej časti celoštátneho kola kat. C môže komisia vybrať projekt s prihliadnutím na jeho zameranie a po preskúšaní jazykových znalostí z anglického jazyka vybrať žiaka na **medzinárodnú projektovú súťaž**. Pred účasťou na medzinárodnej projektovej súťaži žiak absolvuje konzultačné sústredenie. O medzinárodnej súťaži vybraného žiaka informuje na celoštátnom kole Slovenská komisia BiO.

Autori: doc. Mgr. Miroslava Slaninová, PhD., PaedDr. Mária Uhereková, PhD., Ing. Iveta Trévaiová

Vydal: Slovenská komisia Biologickej olympiády, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2018